

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pett-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravnitvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojska.

Poročil z bojišča sicer ne manjka, ali če človek hoče ožeti iz vsega le glavno stvar, če hoče izluščiti zrno dogodkov in napredovanja vojsk iz mnogobesednih dopisov in telegramov — ne ostane mu skoro nič posebnega poročati. Rusi svoj marš do Donave še vedno niso popolnem dovršili, ker se povodenj nij uletela. — Iz Černovic poroča dunajsk list sicer, da v treh dneh bodo Rusi poskusili narediti most preko donavske reke in prisiliti črez njo, ali mi počakajmo, kedaj bode res. Zdaj je nam treba paziti od kod izhajajo novice in resnice, ker dosti jih je, ki ne dočakajo večje starosti kot en dan.

Ruski glavni komandant iz Kišeneva poroča 2. maja: Mi marširamo naprej, nihče nas ne ustavlja. Prebivalci v Rumuniji so nam prijazni. Turki nič ne store, da bi ob Donavi točke zaseli na tem kraju in kar je znano, nikjer se ne pripravljajo, da bi Donavo prestopili.

Iz vsega je razvidno torej to, da se Rusi od dneva do dneva na Donavi bolj nabirajo in utrujujejo. Levo krilo njih vojske je uže pri Brailovu in Galacu tako trdno, da je mali turški monitorski napad 3. maja odbiti moglo. Kakor poroča v rumunskej zbornici minister Cogolniceanu sam, nij pri turškem bombardiranji Brailova noben človek ubit bil, le pet bomb je palo v mesto.

Kako pa v Aziji rusko vojno gibanje proti turški važnej tvrdnjavi Karsu napreduje, tudi nemamo denes novih izvestij. Iz Cari-grada se samo poroča, da je sultan izročil

glavno poveljništvo svoje azijske vojske Mahmud-Damad-paši. Ta zna baje pa le intrigati, v vojni menda ne bo dosti opravil.

Vsacega Slovana mora z veselim upom obdajati prikazen, da proti slavjanskej vojski naših bratov Rusov, katerim Bog daj srečo, so le samo starinski, gnjili, nepravični, borrirani elementi. Vse kar je zdravega in čilega, kar ima prihodnjost pred soboj, to je za Slavjanstvo, ali mu vsaj nij odločno protivno.

Iz Rusije 1. maja. [Izv. dop.]

In tako se je izpolnilo, kar so dolgo in tako srčno želeli vsi iskreni Slovani, izpolnilo se je, kar so tako davno in tako strastno bali se vsi zakleti sovražniki Slovanstva. Rusija je vzela vzhodno slovansko vprašanje v svoje lastne roke, da ga rešuje.

Vem, ka me rojaki Slovenci zavide, da vidim in slišim vse v sredini onega velicega naroda, kateri je tako dolgo in iskreno pričakoval od svojega carja privolilne besede, da bi mogel v tisočih svojih bodrih sinovih iti na težavni pot, kateri vodi tja, kjer je tako dolgo brezkazneno zvrševal strašna zverstva nad sorodnimi njemu po slovanski krvi in krščanskej veri brati, južnimi Slovani, kateri vodi tja, kjer bode Rus potreboval strogi račun od barbarov za plod njihove „civilizacije“, katera se imenuje najstrašnejše robstvo, najstrašnejše muke, najstrašnejši narodni umor.

Vi me zavide za to, ker vidite v Rusiji slovansko državo prvakasnega, sestovnega značenja; ker vidite v Rusiji ono jedenico, brez katere bi mnogoštevilnost slovanskih plemen bila jednaka ničlam; ker

vidite v ruskej armadi ono mogočno silo, katera jedino more uspešno postaviti se proti Slovanom protivnej, dijametralno protivnej jej sili, katero zaradi kratkosti moremo naimenovati uničenje ne samo turških Slovanov, no sploh Slovanstva, kakor kulturnega elementa v Evropi.

Vi me zavide po pravici. Kajti kar se pri nas v Rusiji zdaj godi, to je v istini velikansko, velikansko v najblagorodnejšem pomenu besede, in torej zavidanja dostoожно. Zgodovina nič podobnega nema v svojih predalih. Mi vidimo velike momente v duševnem življenji grškega naroda, mi vidimo velike trenotke v razvoji mogočnega nekdaj Rima, vidimo herojske čine, sovršivše se za idejo kristjanstva, vidimo velikansko broženje umov, katero se je začelo izza svobode narodov izpod brezčlovečnega despotizma, mi vidimo množico velikanskih prikaznj, nad katerimi strmi opazljivi historič: a ne vidimo nikjer v dosedanjem zgodovini, da bi se bila dva tako gromadna principa zdedinila, kakoršna sta pred tremi dnevi zagnala naše vojske čez mejo: princip krščanstva, človečnosti in princip narodnosti.

Stanja ruskega naroda v sedanji minutih v nekolikih vrsticah ne more izraziti nobeden genij na svetu, i meni bi se zelo smešno, če bi hotel to zadačo izpolniti. Povedati pa vam morem in moram, da ruska zgodovina tako popularnih vojsk šteje malo, ali pa nič, kakor je sedanja vojna. Vsacemu iskrenemu domoljubu in rodoljubu je tu pri nas trepetalo srce od nepopisljive radosti, ko je bral carski manifest. Ne nepričakovano in vendar nadejano

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Sedmo poglavje.

(Dalje.)

Naši potniki so ostali le eno noč v West-Pointu. Vročina je hudo pritiskala. Ko je doktor Jeremija videl, da Emilija ne more lehko prenašati velike vročine, želel je še pred nedeljo, ki je bila uže precej bližu, dospeti v Catskill.

Mirni večer, razsvitljen od lune, je zadostoval, da je Jerica izpoznala lepote kraja. Prilike nij imela, izpoznavati ga na drobno, ogledala pa ga je po vrhu. A predstavljavši se njenim očem v sanjarski prijaznosti poletne noči utisnil je njenemu mehkemu srcu nedolčen čut občudovanja in radosti o izvenredni njegovi prijetnosti. Bilo je, da je pogledala in zrla v nebeški raj, ne pa v resnično po-

zemeljsko pozorišče, tako skladna je bila po krajina, tako mirna, tako tiha, tako ljubezljiva. „Draga Emilija!“ rekla je, ko ste skupaj stali v kmetski lopi, iz katere se je prekrasno videlo na reko in bregove, „pokrajina je vam podobna; vi bi morali tu bivati in biti duhovnica takemu tempelu!“ In položivši roko v roko Emilijino, nasipala je pazljivo njenovo s svetimi in vzvišenimi občutki, katere sta jej čas in kraj vzbujala. Kadar je razodela svoje misli Emiliji, bilo je, kot bi bilo govorilo njen lastno srce in ravno tako govor je bil odgovor na te misli.

Tako je minol večer in rana jutranja ura je zopet našla plavajoče gori po reki. Izkušnja prvega dne jo je prepričala, kako lehko se zamudi. Zato niso obotavliali se, ter precej posedli sedeže na pokrovu ladije, kajti parobrod je bil prenapolnjen kot prejšnje jutro. Komaj so jim izginili bregovi West-Pointski izpred oči, zasledila je skrbna in pazljiva Jerica na Emilijinem lici dobro jej znane izraze utrujenosti in slabosti. Brez obotavljanja se je odpovedala srčnemu veselju, katero jej je

pokrajina ob reki vzbujala, ter je nasvetovala, naj bi šli v kajito, kjer bi se gospica Grahamova lehko prav mirno in prijetno opočila.

Emilija nij hotela ničesar slišati o predlogu, ne misliti, da bi Jerico odtegnila redkemu veselju, katero mora tu nahajati.

„Emilija! meni je sedaj izginil ves razgled,“ rekla je Jerica. „Sedaj vidim le vašo utrujenost. „Idite tja doli in vlezite se nekolkiko, če tudi, da bi le meni storili to ljubav. Celo noč nijste skoro zatisnili oči.“

„Gospica Emilija! kaj govorite, da bi šli tja doli?“ vskliknila je gospa Jeremijeva. „Jaz sama bi bila tudi zadovoljna; tam je pripravljeno in skozi okno iz kajite vidimo lehko karčemo, ali ne Emilija?“

„Kaj je vam res ljubše?“ vprašala jo je Emilija.

„Se ve da mi je ljubše,“ odvrnila je gospa Jeremijeva z naglasom, ki nij pustil dvomiti nad njeno odkritosrčnostjo.

„Če mi oblijubiš, da bodeš ostala tu,“ rekla je Emilija, „šla budem z gospo Jeremijevou tja doli.“

novost, a izpolnenje narodne želje oznanila je ta carska beseda, katera je pretresla 70 milijoni slovanski narod ravno tako silno, kakor ona, ki je 19. februarja 1861 prinesla fizično in duševno svobodo ravno temu narodu.

Carjev manifest se je bral v vseh cerkvah našega mesta in sploh v cerkvah cele Rusije, pri zjutranji službi božej, a potem ob desetih v katedrali. Naroda se je trlo na tisoč v njej in okoli nje. V cerkvah se je iz globine src lilo „Gospodi pòmiluj!“, a zunaj cerkve grmeli so strašno klaci „urá“, — „da zdravstvujet car“, — „da zdravstvujut naši vojini“!

Pa to vam niso bili kaki podobni francoskim kriki „à Berlin!“ pred sedmimi leti: nij enega lica nijsem videl na smeh, vse je resno, vse se zaveda one velikanske in težavne zadače, katero je Rusija vzela na svoja močna pleča. Da, bog varuj samo nesrečo, src junaških bode dovoljeno, katera pokažejo, ka je njihna „matuška“ Rúsija v istini mogočna.

F. M. Štiftar.

Govor slov. poslanca dr. Zarnika

v zadnji seji kranjskega dež. zborna.

(Po stenografskem zapisniku.)

Jaz sem se oglasil k besedi glede 9. točke dnevnega reda o imenovanju dr. Mrhala v deželnem šolski svetu.

Ne budem niti viharnih niti strastnih debat vzbujal, ampak često objektivno in historično budem stvar razvil, da bode slavnemu zboru jasno, kako se je to imenovanje zgodilo. Lansko leto, ko je bila pri normalno-šolskem zakladu debata o deželnem šolskem svetu, napi je z dr. Bleiweisom g. Deschmann hudo ošteval, da ne hodiva v deželnem šolskem svetu. Najin odgovor je bil, da ta svet nij legalen zavoljo imenovanja dr. Mrhala in da zaradi tega tje ne hodiva. Rekel sem takrat, da je bil ta §. pri posvetovanji dotične šolske postave jako natančno raztolmačen, da so bile v to svrhu dolga posvetovanja, da ravno narodna stranka nij hotela tega zakona dolgo, dolgo sprejeti in da se je stvar vlekla tri leta, ker je ravno ta zakon merodajen za večino v deželnem šolskem svetu. Takrat je sedanji deželni predsednik gospod baron Conrad dal oficijalno zagotovljenje v šolskem odseku deželnega zborna, da se ta zakon nikdar ne bode drugače tolmačil, kakor da „über Vor-

Jerica je privolila, a zahteva le, da je hoče spremiti tja doli, poiskala jej bode prazno obešeno posteljo, ter jo tako ustanovila, da se bode lehko nadejala počitka.

Ker je bil odšel doktor Jeremija pozvedovat za kosilo, izvršile so nemudoma svoj sklep. Emilija je bila zares preslabotna, da bi prenašala ropot in gnječo na krovu ladije. Ko se je vlegla v mirni in skoro popolnem zapuščeni kajiti, prisledila je Jerica k njej, gladila jej je lase, ter je opazovala nje bledo lice, dokler je nij obdolžila, da če prelomiti pogodbo; nazadnje jo je pregnala živa in blagorsčna žena doktorjeva, rekši, da prav lehko sama varuje Emilijo. „Glejte, da se vrnete,“ rekla je „predno izgubite sedež in Jerica! doktorja pa ne pustite nama preblizu; silil in mučil bi napi, da bi se vrnili, a midve še ne mislive na to.“ Pri teh besedah si je gospa Jeremijeva odvezala slamnik, poljubila je svojo roko in jo podala Jerici, ter jej je rekla, naj odide.

(Dalje prih.)

schlag“ je tako razumeti, ka predlaga zmirom deželni odbor in da brez njegovega predloga ne more vlada nikogar imenovati. To je bilo oficijalno vladno tolmačenje tega §. dotičnemu odseku.

Gospod Deschmann je lansko leto pri debati o tej zadevi rek: čudim se, da gospod dr. Zarnik, kot star parlamentarec more vladu kaj verjeti! To bi morali gospodje črno na belo imeti, on vsaj (t. j. Deschmann) na take vladine besede nič ne da!! Žalibog, da je g. Deschmann prav imel lansko leto. Ako bi bili mi tako pazljivo in razborito delali postavo, kakor takrat na dolnje Avstrijskem, bili bi rekli mesto „über Vorschlag“ — rajše „über Terno-Vorschlag“, potem bi bilo težko za vlado zakon pogaziti. Ali tudi sedaj v tej obliki je zakon tako jasen, da se mu ne da nič ugovarjati. Razen naravne jasnosti v besedah imamo mi vladno tolmačenje za se, svedoki so še živi, ki so pričajoči bili pri dotični Conradovi izjavi, namreč gosp. dr. Bleiweis, poročalec te postave v zboru g. Svetec, dekan Toman; dr. Toman in dr. Costa tudi takrat navzoča, sta, se ve da, med mrtvimi. Prvikrat, ko je vlada imenovala dr. Mrhala, se je še držala nekoliko postave. V prvo je bil predložen po deželnem odboru g. Lesar. Vlada ga nij potrdila in tudi nij povedala uzroka, zakaj ne. Ali slišalo se je, da za to ne, ker je duhoven, vsled tega klerikalec — in ker uže tako dva duhovna notri sedita.

Deželni odbor je predlagal potem realista profesorja Tušeka, ali tudi ta nij bil vladu po godi. Vlada se je pa pri tej priliki vendar držala nekoliko predlogov deželnega odbora, ker je v drugič predlog zahtevala. Deželni odbor je bil zmerom tega mnenja, da nij mogel po svojih dolžnostih drugače ravnati, karor da je predlagal vladu v potrjenje zmerom narodnega učitelja; enako bi se ravnalo tudi od druge stranke, da bi konsekventno ustavoverca predlagala, ako bi ona večino v deželnem odboru imela, ker to je naravna posledica ustavnega, in torej strankarskega gibanja.

Ravno tako se je ravnalo tudi letos. Deželni odbor je imel namero v tej zadevi vladu vstreči in jej na pol pota nasproti priti. Bil je nekoliko časa mnenja, predlagati nekega uže starejšega filologa. Ali reklo se je: tu se nam bo zopet ugovarjalo, da preveč filologov v deželni šolski svet silimo, ker je gospod nadzornik Šolar tudi filolog. Razen tega bi se prigovarjalo, da diši ta filolog nekoliko po klerikalizmu. Zaradi tega si je mislil deželni odbor: naroden mora biti, katerega bomo predlagali, vzemimo torej moža, ki je tudi liberalen, kar je vse svoje življenje pokazal in ki je poleg tega izvrsten povestničar in literarni historik, kar se njegovih strokovnih vednosti tiče. Ta predlog se je deželnemu odboru zdela že zaradi tega tem bolj primeren, ker deželni šolski svet ima uže realista (g. Wretschka), v gospod Šolarju filologa, torej naj bode tudi zgodovinska in literarno-historična stroka zastopana. Razen tega smo se opirali tudi na izvrstne svedočbe prof. Šukljeja. Jaz sem te svedočbe bral, in moram reči, da je malo, malo učiteljev, ki bi bili tako izvrstno svoje izpite napravili. Gotovo nekateri udje deželnega odbora niso gospoda Šukljeja nikakor iz osobne simpatije predlagali, ampak iz principa, ker je naroden in ker smo hoteli ob enem vladu s tem predlogom vstreči. Naenkrat imenuje vlada drugačega moža. Za kazen, da

smo ga predlagali, bil je prestavljen profesor Šuklje iz domovine. Tako je deželni odbor, ki mu je mislil s tem predlogom čast izkazati, v nesrečo spravil njega in njegovo družino!

Hočem tu povedati, kaj se je potem go-dilo. Jamčim za vse besede, katere bom na-vedel, ker mi je to najbolj veredostojen mož pravil. Prof. Šuklje je šel precej potem na Dunaj in je hotel poizvedeti, ali je zaradi tega prestavljen, ker je bil predlagan kot ud deželnega šolskega sveta, ali zaradi česa dru-zega. Gre najpoprej k personalnemu referentu in ministerijalnemu svetovalcu Krischeku. Ta ga vpraša: kako se je vendar to godilo, da ste vi prestavljeni, ali ste imeli kak preprič z ravnateljem ali z učitelji? Šuklje mu odgovori, da ne. Potem ga vpraša na dalje, pa ne, da bi bili vi Slovenec? In, ko Šuklje pravi: Da! mu odgovori svetovalec: Zdaj pa uže vse razumem!

Potem pa gre k ministru Stremajerju, in ta mu reče: Vi ste najmlajši učitelj na ljubljanski gimnaziji (kar pa nij res) in vas je narodna večina deželnega odbora predlagala v deželni šolski svet, to je bil za me tak miglaj, da sem si precej mislil, da zaradi tega ne morete vi več v Ljubljani ostati! To so avtentične ministrove besede. Mož je torej zaradi tega moral iz Ljubljane!

Enake so tudi razmere z deželnim šolskim svetom na Goriškem. Tam tudi deželna odbornika zaradi neizpolnjevanja zakona od vladne strani nijsta hodila niti še zdaj ne hodita v deželni šolski svet. Mej nami in mej Gorico je razloček samo ta, da tudi tam sedite v zboru dve narodni stranki, italijanska in slovenska, ali o nelegalnosti sedanjega šolskega sveta ste obedve soglasno enega in istega mnenja. In eden najbolj ustavovernih državnih poslancev grof Coronini, predsednik „fortschrittskluba“, bivši deželni glavar goriški, je sklenil zadnje zasedanje goriškega deželnega zborna 1876. l. s temi besedami: Gospoda moja, mi smo v zadnjem zasedanju in z žalostjo moram konstatirati, da tista oblast, katera bi imela biti v prvi vrsti celemu ljudstvu v izgled v izpolnjevanji postav, sama prve svoje postave lomi. To je jako obžalovanja vredno in tako vladno postopanje ne more nagib biti naro-dom, da bi se tisti z večim veseljem postavne poti držali. (Dobro! na levi — Bravo! links.) To so bile besede deželnega glavarja pri sklepu goriškega deželnega zborna!

Kakor je gospodom znano, je državni poslanec grof Coronini v državnem zboru stavil zaradi tega tudi interpelacijo na ministra Stremajera. Gospod minister je na to odgovoril, kakor uže zna on o tacih prilikah: „Er hat nicht so und nicht so gesagt, auf dass man nicht sage, er hätte so oder so gesagt.“ On nij hotel obstati, da bi bil res postavo prelo-mil, pa tudi nij hotel reči, da ima on prav. Grof Coronini je potem izrekel svoje obžalovanje, da se tako pri javnih postavah godi — seveda za deželnega glavarja goriškega nij zdaj več imenovan.

Vprašal sem v tej zadevi naše državne poslance, ali bi ne bilo shodno, ako bi se stava enaka interpelacija zaradi imenovanja dr. Mrhala v državnem zboru, in potem ministrov odgovor na razgovor? Rekli so mi pa, da vse to nič ne pomaga, smijali se nam bodo ustavoverci!

Ravno tako je nam tudi denes gosp. predgovornik (Vesteneck) rek, da je to smešno poročilo, namreč poročilo o Mrhalu od strani

deželnega odbora, seveda, naša stvar je slovanska, zaradi tega je to Nemcu zmirom strašno smešno, kadar Slovan pravice išče! Primeren se mi zdi odsekov predlog, ki deželni odbor pooblaščuje, v prihodnjem enakem slučaju obrniti se do upravnega sodišča. Tudi deželni odbor je bil zdaj tega mnenja, in nekateri gospodje so celo misili, ali bi ne bilo dobro precej zdaj iti pred upravno sodišče? Ali končno smo prišli do sklepa: za sedaj pri teh okolišinah in pod to vlado bi bilo škoda za denar in za trud, ne pomagalo nam bi tako nič! Naše upanje pa je to, da nobena stvar na tem svetu ne trpi večno, in da bo tudi ta vlada, ki se sama ne drži tega, kar je po uradnem tolmačenji izrekla, bo šla enkrat „ad patres conscriptos“, kakor vse druge, — narod naš bo vse eno tak ostal, kakor je! (Živa pohvala na levi in mej poslušalcu.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. maja.

Odbor **državnega zabora**, ki je za posvetovanje nagodbene postave voljen, odbral je pododbore za posamezne predloge. Minister Lasser je pri tej priliki hvalil dualizem, kot jedino mogoča državna oblika ter dejal, da je vlada pri nagodbovanji vse dosegla, kar se je dalo. Mi smo tako slobodni, da imamo drugo misel v jednem in v drugem.

Tako brž menda mi Avstrijanci ne bomo v **vojsko** potegnjeni. Iz Praga namreč poroča telegram, da je naš vojaški minister grof Bylandt prišel v Karlove vare na Češko zdraviti se. Če imajo taki veliki možje zdaj čas potoplicah hoditi, nij nevarnosti za nas bi dejali, ka-li?

Hrvatski zastopniki na peštanskem zboru so vendar enkrat usta odprli, pa — samo na pol. Miškatović je interpeliral o zedinjenju vojaške krajine in pri tej priliki rekel, da obžalovaje vidi, da se na Ogerskem v orientalnej politiki kaže takov tok, po katerem se Hrvatje ne morejo ravnatni ni sedaj niti kedaj. — To je rekel in nič več. Magjari so energičneji.

Vnanje države.

Iz **Bulgarije** se zopet poroča o zver skih neusmiljenostih, katere Turki tam počenjajo. Blizu Čirpana so dva mirna pastirja ubili in jim glave odrezali, v Samokovu so bulgarskega štacunarja in njegovo ženo obesili, pa štacuno oplenili. To so vredni prijatelji nemškutarjev in Magjarov.

Iz **Carigrada** se 4. maja poroča: Vsled tega, ker je Rumunija z Rusijo sklenila konvencijo, izrekel je turški minister vnanjih zadev rumunskeemu agentu, da nema v Carigradu nič več opravka. To je nekaka napoved vojne.

Stari svobodoborec **Garibaldi** je izdal oklic, v katerem pozivlje, naj se zbira denar, da se kupi orožja za Miridite, ki se proti Turčinom borí.

Iz **Grškega** poroča „Nord. All. Ztg.“, da v Atenah pride zopet Komunduros, prijatelj Rusije na krmilo v ministerstvu.

Anglija je sicer svojo nevtralnost izrekla, ali se vendar pripravlja, da bi proti Rusom demonstrirala ali celo v boj posegla. Parižki „Moniteur“ namreč poroča, da je 30.000 mož angleške vojske uže pripravljenih, da se morajo po ladijah precej odpeljati. Drug tolikošen oddelek pa se pripravlja zdaj.

V dolnjej zbornici je izjavil se Northcote, da Anglija ne bode dovolila nevtraliziranja Suec kanala in ne dovoli, da bi prelazile ga vojne ladije, ker bi se vsled tacega dogovor ne mogle vojske v Indijo in iz Indije voziti. Anglija bode energično postopala in storila vse za varnost ladjeplavstva skozi sueški vodotok.

Dopisi.

Z Dunaja 3. maja [Izv. dop.] (Zborovanja pri shodu katolikov. „Slavjansko pevsko društvo.“ „Slovenija.“) Zborovanja katolikov na Dunaji udeležuje se veliko število. Iz vseh provincij avstrijskih prišlo je mnogo konservativcev. A tudi iz drugod je precejšnje število zastopnikov katoliške stvari. Zborovanja trajajo 3 dni. Zboruje se skoro ves dan. Na večer se pak sklepa. Mogoče, da bodo večje važnosti neki ta zbor za bodoče vedenje konservativcev v javnem življenju. Sklepi, ki se tu vrše, imajo se spraviti v život.

1. majnika posvetovalo se je o katoliškem časopisu, o kristijanskej umetnosti, o socijalnih zadevah, o zadevah katol. življenja, o katoliškem političnem društvem delovanji. 2. maja se nadaljujejo posvetovanja o kat. umetnosti, o zadevah kat. časopisa, o zadevah šole, in o kat. življenji. Na večer je bil zbor, kjer se je sklepal o predlogih, ki so se pripravljajnih posvetovanjih stavili. 3. maja se zborovanja in posvetovanja nadaljujejo; potem se v drugo sklepa. Na večer je zadnja seja in poslovitev. Sicer pa moramo mi narodni Slovenje, mi, katerih narodnost je v največji nevarnosti, in jo zato ljubimo s celo dušo, — moramo le s sumnjivostjo gledati na nekatere protinarodne pojave tega katoliškega shoda. Tako naprimer, če se dr. Gruber boji „narodnega duha“ v šolo in ga se drzne proglašati kot protivnika katoliškemu duhu! to nam Slovanom nij prav. Tudi drugih tacih malih rečij je bilo nekaj, ki diše po „poljsko.“ — Sploh pa se more pri ogromnej večini govornikov spoštovati prepričanje, ki iz njih govorji. Tudi nekateri govorji, kakor na pr. knez Lichtensteinov o oderuhovstvu, Hagenaurov o posvečevanji nedelje, so res temeljiti in globoko prestudirani.

Izmej slovenskega duhovništva smo pri zborovanjih mej drugimi videli tudi gospod Karl Jančingarja iz Št. Jarneja, in g. Jarneja Koha iz Konjic, dr. Jarcia iz Ljubljane in dr. Natančneje Vam o teh zborovanjih pišem morda ob koncu shoda.

Zadnja zabava slovenskega pevskega društva bila je dobro obiskana. Celo še izvrstno. Ta krat je bilo tudi „Šablenko“ peti dovoljeno. Z „Uher do Moravy“ torej letos, ko se je slovanstvo tako lepo dvignilo, nij tako nevarno kot lani, ko je počilo valjda nekaj vstaških pušk. Torej smo tudi na Dunaj malo napredovali. Program, ki je obsegal ouverture iz „Viljem Tella,“ slavnoznanji L. Boccherinijev menuet, Križkovskega „Výprask,“ Měhurovo „Svržená fuga,“ Masanekovo „Už ho vedou Martina,“ izvel se je prav točno. Odlikoval se je tudi ta krat uže vrlo znani pevec g. Jerie, ki je vsem jako dopadal in tudi obilo ploska žel.

Slovenskih društev bilo je mnogo zastopanih; našej „Sloveniji“ so se proste vstopnice zopet zastonj poslale.

Sedaj ima „Slov.“ nov odbor, ki bode najbrž mnogo hasnega storil za čast društva. Čestitamo! Gosp. Trstenjaka moramo javno pohvaliti za njegov spis „o zgodovini srbske literature, ki ga je čital v zboru „Slovenije“ in ki se je vseobčno jako dopadal. P.

Domače stvari.

— (Iz slov. Matice) poročajo, da je imel odbor v sredo o izdavanji knjig posvetovanje. Dospelo je uže sedaj toliko rokopisov, da ne-

katerih celo nij mogel sprejeti, nekateri so se izročili odbornikom v presojo in kasneje poročevanje. Spodbujen vsled tega je odmenjen pričeti s „Časopisom Matice Slovenske“ o katerem skoro razpošlje odsek povabilo do naročnikov in pisateljev. Za letos odbранje knjige so v delu, tako a) Zemljevid trije poslednji, da se z njimi dovrši slovenski Atlant; b) Letopis, za katerega je prav dobre tvarine došlo, se pridno tiska, c) Životopis dr. Cestov dojde meseca julija in izide s sliko njegovo; d) Jul. Vernejevo potovanje krog sveta v 80 dneh; o) Zgodovina avstrijsko-ugarske monarhije za srednje šole in učiteljska izobraževljišča J. Krsnikova (predelal prof. Šuklje), katera je v prvem natisku uže popolnem pošla in se sem ter tja naročuje, natiskuje se v drugič primerno popravljena itd. O slovanskih elementih o Venetščini, zatrjuje se, da izidejo letos v IV. in poslednjem ostavku.

— (Iz Maribora) se nam piše: Slovenski Abecednik mora vendar le dobra in imenitna knjiga biti, ker se celjski državni pravnik tako poteguje zanj. „Slov. učitelj“ je namreč tako nepreviden bil, da je slovenski Abecednik s šolskega in strokovnjaškega stališča „škandalozem“ imenoval, na kar je bil konfisciran od g. glavarja v Mariboru. Okrožna sodnija celjska pa konfiskacijo potrdila nij, a državno pravdništvo je zoper to razsojo — pritožbo na višjo instanco napoladal.

— (Za Slovence?) Deželni šolski svet v Celovcu je odločil, da se bode pri prošnjah za kvinkvenije od slovenskih učiteljev oziralo posebno na to, ali so se njih otroci nemščine dobro naučili....

— (Čistega dohodka) pri zadnjem sokolskej veselici v čitalnici od vstopnine in tombole za pogorelc na Viči je sto in šestdeset goldinarjev.

— (Umrlo) je meseca aprila v Ljubljani vsega skup 81 osob, in sicer 45 možkega, 36 pa ženskega spola.

— (Nesreča.) V četrttek se je na nekega voznika, ki je seno peljal Črnovče, prebrnil voz, ko je šel čez graben, in ga je precej do smrti stril. Unesrečeni voznik je bil še mlad in vojak v rezervi.

Razne vesti.

* (Izgube) na inseratih je imel dunajski turški list „Neue freie Presse“ lansko leto 52 tisoč goldinarjev. Dober tek!

* (Sit življenja.) V Trstu sta se te dni dva gospoda sprehajala, pa sta videla v „bosco Ferdinandeo“ mladega moža, ki je delal gugalico, da bi se na oni svet zagugal. Ko pa je te neprjetne priče zagledal, pustil je vrvico na veji in stekel.

Dramatično društvo.

Občni zbor slovenskega „dramatičnegra“ društva za leto 1877 bode 18. maja ob 6. uri po polu dne v čitalničnej dvorani v Ljubljani.

Vrsta razgovorov:

1. Ogovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikov.
3. Poročilo blagajnikov.
4. Volitev predsednika, blagajnika in novega odbora (10. odbornikov).
5. Posamezni predlogi.

Vsi udje so uljudno vabljeni.

V Ljubljani 1. maja 1877.

Janko Krsnik, Janez Murnik,
tajnik, predsednik.

Javna zahvala.

Sijajnemu uspehu, katerega je imela „Sokolova“ zabava v korist pogorelcem Vičanom, pripomogla je zlasti darežljivost ljublj. narodnjakov, ki so za loterijo dobitke in nove darovali.

Podpisani odbor se jin za toliko blagodušnost prisrčno zahvaljuje.

Odber „Sokola“.

Dunajska borza 5. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	58	gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64	"	20	"
Zlata renta	70	"	30	"
1860 drž. posojilo	106	"	90	"
Akcije narodne banke	758	"	—	"
Kreditne akcije	136	"	—	"
London	129	"	10	"
Napol.	10	"	35	"
C. k. cekini	6	"	11	"
Srebro	112	"	—	"
Državne marke	63	"	50	"

Prodaja hiše.

Hiša v prav dobrem stanu z enim nadstropjem in majhenim vrtom je s proste roke na prodaj pod prav ugodnimi pogoji. Stojiča v mestu ob zelj obiskovanem trgu z razgledom nānj je pričena za vsako obrtnijo, posebno za kako pekarijo. Natančneje se izvē v prodajalnici moke na Št. Jakobskem trgu, h. št. 148 stara, nova 9. (101—2)

Knjiga, 60 natisov doživelja, vendar ne potrebuje nikakega pripomočanja, to je pač najlepši dokaz, kako je dobra. Za bolnike, ki se hočejo le izvrstnega zdravljenga za pridobijenje svojega zdravja posluževati, je taka knjiga dvojne vrednosti in jamči zato, da se ne misli z novimi zdravili na njegovem telesu eksperimentirati, kakor se to večkrat zgodi. — Od imenitne, 500 strani velike knjige: „Dr. Airy's Naturheilmethode“ je izšel uže 60. natis. Tisoč in tisoč se ima zahvaliti za svoje zdravje načinu zdravljenja, ki je v tej knjigi popisan; o tem pričajo mnogobrojna, zraven tiskana spričevala. Nihče naj dakle ne zamudi, kupiti si to izvrstno, popularno-medicinsko delo, ki stane 60 kr. a. v., prav kmalu v bližnji knjigarni, ali pa naj si jo proti vposlanju 12 pism. mark po 5 kr. dā poslati od Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig, katera poprej, ako se to zahteva, pošije 100 strani dolg izsek iz nje franko, v pregled. (330—12)

20 gld. za elegantno obleko,
12 " " lepo zgornjo suknjo,
25 " " črno obleko, (108—2)
6 " " hlače iz tkanine
hoče plačati, pride naj k

M. Neumann-u,

v Ljubljani, v Lukmanovej hiši.

Zunanja naročila se proti poštnemu povzetju točno izvrše; nepričujoče zamenja se brez ugovora.

Prostovoljna prodaja hiše.

Hiša št. 36 v zgornji Šiški z vrtom in stranskimi poslopji, dobrim vodnjakom, zaradi ugodne lego v čistem zraku posebno za polletno bivanje pripravna, in tudi za vsako trgovino sposobna, se iz svobodne roke po ceni prodaja.

Več v Fr. Müllerjev oznanjevalnej pisarni (knežev dvor). (100—3)

Zvonove

harmonično ubrani s figuralnimi olepšavami.

Brizgalnice (95—8)

za ogenj in za na vrt,
pumpe vsake vrste,

prodajejo jako solidno izdelane prav po ceni

Oesterreicher & Freund,
Maschinen-Fabriks-Niederlage,
WIEN, Akademiestrasse 1.

Karmelitanski melisovec

iz Benedik.

1 originalna steklenica 25 kr.
Jedino pravi le pri

Gabriel Piccoli,

Izkušnja na dunajski cesti v Ljubljani.

O pravem

Wilhelmovem

antiartritičnem antirevmatičnem

kri čistilnem čaji

imamo več glasov, in priobčujemo jih nekaj tukaj, da se morejo brali orijentirati.

Dr. Rust je v javnem zboru o tem zdravilu rekel: „Wilhelmov kri čistilni čaj zaslubi ime ljudskega zdravila, ker vsako leto tisoč dokazov svojega srečnega uplivanja pri revmatičnih in protinskih boleznih daje — zdravilo, h katerem se bogatin in večkrat enako rada zatečeta, in katero najznamenitejši zdravniki priporočajo.“ — Dr. Röder je pisal v „Med. Wochenschrift“ 1871: „Wilhelmov kri čistilni čaj je po medicinskih zakonih jako dobro narejena zmese teh rastlinskih snovi, ki specifično uplivajo na serozna običenja kože, v katerej se vsled motenja ali nehalega sogaja meje elektricitete v atmosferi in koži bolečina kaže in večkrat do neznotnosti raste.“ — Dvorni svetnik in prof. Oppolzer je na kliniki pri postelj protinskega bolnika dejal: „Wilhelmov kri čistilni čaj zaslubi večjo pozornost, ker je več bolnikov, katerim sem na njih zahtevanje rabo dovolil, hvalilo njegov učinek.“ (393—6)

Pred ponarejanjem in prevaranjem se svari.

Pri nakupu naj p. n. občinstvo gleda natanko na mojo varstveno marko in firmo, ki se vidi na vsakem paketu zunaj, da se ne more ponarejati.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj se dobiva le iz prve mejianarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja v Neunkirchnu pri Dunaji ali pa v mojih zalogah, zaznamovanih po časnikih.

Eden paket, v 8 dozah, po predpisu zdravnika pripravljen, z nankom rabljenja v različnih jezicah 1 gold., posebe za kolek in zavoj 10 kr.

V priložnost p. n. občinstva se Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj tudi dobiva pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik.

v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in Frane Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradiči: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Hermagoru: Jos. M. Richter, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkić, lekar; v Celovci: Karel Klemencič; v Kranji: Karel Savnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Metliku: Alfred Matter, lekar; v Mozirji: Ivan Tribuš; v Ptujem: C. Girod, lekar; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: J. Seravallo, lekar; v Beljaku: Math. Fürst; v Varaždinu: Dr. A. Halter, lekar; v slov. Bistrici: Ivan Janos, lekar; v slov. Gradiči: Jos. Kaligarič, lekar.

Kdor

20 gld. za elegantno obleko,
12 " " lepo zgornjo suknjo,
25 " " črno obleko, (108—2)
6 " " hlače iz tkanine

hoče plačati, pride naj k

M. Neumann-u,

v Ljubljani, v Lukmanovej hiši.

Zunanja naročila se proti poštnemu povzetju točno izvrše; nepričujoče zamenja se brez ugovora.

Obznanilo!

Mejnarodna razstava blaga na Dunaji prodaja zaradi razpuščenja sledče blago po jako nizkej ceni

5 gld. 65 kr. av. v.

in sicer:

- 1 izvrstno precizisko uro s pozlačeno verižico; da prav gre, je garantirano.
 - 2 pravi japonski cvetlični vazi z najfinje sliko, kras za vsak salon.
 - 1 krasen album za fotografije, bogato zlatom okračen.
 - 1 par elegantnih orient. komodnih čevljev z nepokončivimi podplati za gospode in gospoda.
 - 1 lep mizni zvonček iz pravega novega zlata.
 - 1 celo jap. kadilno garnituro, obsegajo vse, kar je kadilcu treba.
 - 2 majhen oljnatni slike, kopije slavnih mojstrov, v elegantnih okvirih.
- 38 komadov.

Vseh tukaj navedenih 38 predmetov, solidno izvršenih, stane

samo 5 gld. 65 kr.

Naslov: Internationale Waaren-Ausstellung,
Wien, Burgring 3.

Naročbe iz province urno proti povzetju.

NB. Ker se bode razstava kmalu zaprla, naj se naročbe iz province takoj vpošijejo. (99—2)

Sledče priznavalna spričevala najbolje dokazujojo izvrstne učinke

Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu.

Köstelwald, pošta Kupferberg, 23. aprila 1876.

Prosim Vas, da mi pošljete s poštnim povzetjem 2 flaši izvrstnega Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa. Spoštovanjem

Frane Jožef Fiedler, Köstelwald št. 51.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu.

Unter-Lanzendorf, pošta Maria-Lanzendorf, 8. februar 1876.

Prosim Vas, da mi prej ko moč s poštnim povzetjem pošljete 2 flaši Vašega slavnosnamega Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa pod mojim naslovom. Spoštovanjem

Karel Mappes.

Oni p. n. kupovalci, ki moj izvrstni snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravljam, pravega dobiti želé, naj vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Poduk rabljenja se vsaki flaši prida.

Zapečatena originalna flaša stane 1 gold. 25 kr. in se vedno frišen dobiva pri nareja.eu samem

Fr. Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu,

Nižje Avstrijsko.

Zadelovanje se računa na 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva tudi le pravi pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik.

v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in Frane Rauscher; v Gradiči: Wend. Trnkoczy, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Kranji: Karel Savnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: C. Zanetti, lekar; v Beljaku: Ferd. Scholz, lekar.